



## میهمان ناخوانده جام ۲۳

در بین معدود تیم‌هایی که برای اولین بار حضور در جام جهانی را تجربه می‌کنند، بی شک دو کشور کوراسائو و کیپ‌ورد ناشناخته‌ترین تیم‌ها برای هواداران فوتبال در نقاط مختلف جهان هستند. طبیعتاً مخاطبان فوتبال، درکی از شرایط تیم‌هایی چون ازبکستان و اردن ندارند اما کیپ‌ورد و کوراسائو با توجه به اینکه سال‌ها جایی در نقشه تیم‌های مطرح فوتبال جهان نداشته‌اند، برای اکثریت مخاطبان میلیونی جام جهانی ناشناخته هستند. بی تردید کیپ‌ورد در مقدماتی جام جهانی قاره آفریقا، پدیده رقابت‌ها بود. تیمی که برخلاف انتظارات و سریع‌تر از آنچه که تصور می‌شد جواز حضور در جام جهانی ۲۰۲۶ را کسب کرد و در شرایطی که بازیکنان این تیم جایی در بین ستارگان لیگ‌های معتبر فوتبال اروپا ندارند، امیدوار به خلق شگفتی و تاریخ‌سازی در این دوره از جام جهانی خواهند بود؛ جامی که با حضور ۲۸ تیم، فرصت حضور تیم‌هایی چون کیپ‌ورد را فراهم کرده است.

### نحوه صعود چگونه بود؟



کیپ‌ورد برای رقم زدن اولین حضور خود در جام جهانی مسیر سختی را در مقدماتی جام جهانی در قاره آفریقا پشت سر گذاشت. صعود این تیم در ماه اکتبر ۲۰۲۵ با پیروزی سه بر صفر مقابل اسواتینی قطعی شد اما قدم بزرگی که آنها برای یک جشن بزرگ ملی و صعود به جام جهانی برداشتند، زمانی رقم خورد که این تیم توانست با یک گل از سد مدعی اصلی صعود از این گروه یعنی کامرون عبور کند. اتفاقی که باعث شد کامرون راهی پلی‌آف شود و این تیم پس از شکست مقابل کنگو، از صعود به جام جهانی باز ماند. تساوی‌های بی دردی کامرون در بازی‌هایی که این تیم به چیزی جز پیروزی نیاز نداشت، مسیر را برای کیپ‌ورد هموار کرد و این کشور مستعمره سابق پرتغال که اکثر بازیکنانش سابقه بازی در لیگ پرتغال را هم دارند، سرانجام به طلسم عدم حضور خود در جام جهانی پایان دادند.

### طلمسی که شکسته شد



این برای اولین بار خواهد بود که کیپ‌ورد در جام جهانی شرکت می‌کند و بنابراین، این کشور تاریخچه خاصی از حضور در مهم‌ترین رقابت فوتبال ملی جهان ندارد. جالب اینکه آنها تاکنون حتی نزدیک به صعود به جام جهانی هم نشده بودند و این بار در اولین اقدام جدی‌شان برای صعود به جام جهانی از زمان استقلال این کشور در سال ۱۹۷۶، توانستند به جام جهانی صعود کنند. کیپ‌ورد تا سال ۱۹۸۲ و تا ۶ سال پس از استقلال، عضوی از فیفا نبود و برای اولین بار در قرن بیستم و یکم و در مقدماتی جام جهانی ۲۰۰۲، شانس خود را برای صعود به جام جهانی امتحان کرد. نزدیک‌ترین تجربه آنها به حضور در جام جهانی نیز در مقدماتی سال ۲۰۲۲ و زمانی رقم خورد که این تیم پس از نایب‌برنده، در مرحله گروهی و پیش از مرحله نهایی پلی‌آف که منجر به عدم حضور تجربیه در جام جهانی شد، در گروه خود در رتبه دوم قرار گرفت.

### مدل بازی کیپ‌ورد چگونه خواهد بود؟



نمی‌توان گفت که کیپ‌ورد ویژگی تاکتیکی خاص و ویژه‌ای دارد که آنها را از سایر تیم‌های سطح پایین جام جهانی متمایز می‌کند. آنها با یک سیستم معمول ۳-۱-۲-۰ به میدان می‌روند که بیشتر روی حملات سریع، ضدحملات و استفاده از بازیکنان سرعتی حاضر در خط حمله استوار است؛ همچنین بازیکنان خط حمله کیپ‌ورد، توان تغییر پست خود در جریان بازی را دارند. علاوه بر این، مدافعین کنساری نیز در حملات نقش‌های محوری دارند و در زمان دفاع، تیم بویبستا به قدرت زوج خط دفاعی خود متکی است؛ روزنو و پیکو لویس متولد ایرلند و دایونی بوخس دیگر ستاره خط دفاعی آنها.

### دنیاسورا، هویت تیم کیپ‌ورد

در حالی که اکثر تیم‌های جام جهانی با حضور بازیکنان متولد همان کشور تشکیل شده‌اند، اکثریت بازیکنان کیپ‌ورد در این کشور متولد نشده‌اند و اکثر آنها به خاطر اصالت خود فرصت حضور در تیم ملی کیپ‌ورد را از سوی فیفا دریافت کرده‌اند؛ بنابراین اکثریت بازیکنان تیم ملی این کشور «دنیاسورا» یا همان مقیمان کشورهای دیگر تشکیل می‌دهند. شاید در نگاه اول این موضوع برای کیپ‌ورد یک نقطه ضعف به نظر برسد اما در حقیقت این موضوع به این کشور کمک کرد تا آنها تیمی با بازیکنان مستعد و باکیفیت از کشورها و سبک‌های مختلف بازی تشکیل دهند. جالب اینکه این تیم در جام ملت‌های آفریقا اخیر غایب بود و ۲۶ بازیکن این تیم، در ۲۶ تیم مختلف به میدان می‌روند. کیپ‌ورد تیمی است که بازیکنانش نه برای خودشان، که برای سزیمین پدر، مادر، پدر بزرگ و مادربزرگشان بازی می‌کنند و این موضوع، آنها را تبدیل به یک تیم خاص در تاریخ جام جهانی می‌کند.



کیپ‌ورد

## Group H

اولین حضور در جام جهانی

سرورنی: بویبستا (کیپ‌ورد)

کاپیتان: رایان مندس

بهترین عملکرد: -

رتبه در رده‌بندی فیفا: ۶۹

ستارگان: رایان مندس (ایگدیر)، دیلون لیورامنتو (کاسا بیا) و کوین پینا (کراسنودان)

برنامه بازی‌ها:

دوشنبه ۲۵ خرداد: اسپانیا - کیپ‌ورد ۱۹:۳۰

دوشنبه ۱ تیر: اروگوئه - کیپ‌ورد ۱۳:۰

شنبه ۶ تیر: کیپ‌ورد - عربستان ۲۰:۳۰



بازیکنان باعث شد بسیاری از کارشناسان از این تیم به‌عنوان پدیده مسابقات یاد کنند. در دیدار مقابل غنا نیز کیپ‌ورد نمایش فوق‌العاده‌ای ارائه داد و حتی از نظر تعداد سرسخت برای بزرگان آفریقا تبدیل شد. یکی از نخستین نشانه‌های این پیشرفت، تساوی بدون گل مقابل پرتغال در سال ۲۰۱۰ بود؛ مسابقه‌ای که جهان فوتبال را شگفت‌زده کرد. آن زمان پرتغال در رده سوم جهان بود و کیپ‌ورد رتبه‌های بسیار پایین‌تر داشت، اما «کوسه‌های آبی» نشان دادند توان رقابت با بهترین‌ها را دارند.

### تثبیت جایگاه در فوتبال آفریقا

موفقیت سال ۲۰۱۳ اتفاقی زودگذر نبود. کیپ‌ورد در سال ۲۰۱۵ نیز به جام ملت‌های آفریقا رسید و باز هم عملکرد قابل قبولی داشت. این تیم هرچند با بدشانسی و نفاصل گل از اسپانیا و برزیل حذف شد، اما بدون شکست مسابقات را ترک کرد؛ اتفاقی که نشان‌دهنده ثبات تاکتیکی و ذهنیت حرفه‌ای بازیکنان بود. در سال‌های بعد، «کوسه‌های آبی» به حضور در جام ملت‌ها عادت کردند و دیگر تیمی شگفتی‌ساز محسوب نمی‌شدند، بلکه به رقیبی واقعی برای قدرت‌های سنتی آفریقا تبدیل شدند.

اوج این روند در جام ملت‌های آفریقای ۲۰۲۳ سرما به گذاری های فیفا، زیرساخت‌های فوتبالی را توسعه داده است. زمین‌های تمرینی، استعدادیابی در میان مهاجران و برنامه‌های توسعه پایه، بخشی از پروژه بلندمدت این کشور برای تثبیت جایگاهش در فوتبال جهان محسوب می‌شود.

### جزایری کوچک با رویایی بزرگ

کیپ‌ورد امروز تنها یک تیم فوتبال نیست؛ نماد کشوری است که با وجود محدودیت‌های فراوان، توانسته صدای خود را به جهان برساند. فوتبال برای مردم این جزایر، ترکیبی از غرور ملی، فرهنگ، موسیقی و امید است. حالا جهان در انتظار نخستین حضور «کوسه‌های آبی» در جام جهانی است؛ تیمی که شاید از نظر جغرافیا کوچک باشد، اما جاه‌طلبی‌اش در ابعاد یک قدرت بزرگ فوتبال تعریف می‌شود. در زمین‌های خاکی و سواحل آفتابانی این جزایر، کودکان بسیاری توپ را دنبال می‌کنند؛ کودکانی که دیگر رؤیای حضور در جام جهانی را غیرممکن نمی‌دانند.

### ستاره‌ای که صعود را رقم زد

اگر بخواهیم ستاره کیپ‌ورد را معرفی کنیم کار سختی خواهیم داشت؛ یکی از کاپیتان‌های اصلی تیم و دروازه‌بان باتجربه یعنی ووزنیا، یکی از بازیکنان کلیدی کیپ‌ورد محسوب می‌شود، استیون موریرا مدافع راست کلمبوس کرو در لیگ آمریکا که در سال ۲۰۲۴ در تیم منتخب MLS قرار گرفت و رایان مندس یکی دیگر از بازیکنان رهبر در این تیم، از ستارگان کیپ‌ورد هستند. با این حال اگر بخواهیم یک بازیکن خاص را به عنوان ستاره اصلی تیم ملی این کشور معرفی کنیم، باید به سراغ کسی برویم که در مرحله مقدماتی، برای کیپ‌ورد خوش درخشید؛ دیلون لیورامنتو. مهاجم متولد روتردام هلند که به طور قرضی از ورونا در سطح دوم فوتبال پرتغال برای کاسا پیا پرتغال به میدان می‌رود، در مرحله مقدماتی پس از قبول هدایت تیم کامرون و درخشش در بازی سرنوشت‌ساز مقابل اسواتینی، مسیر را برای صعود تاریخی کیپ‌ورد به جام جهانی ۲۰۲۶ هموار کرد.

### تاریخ‌سازی با مربی داخلی

نکته تاریخی و خوشحال‌کننده برای مردم کیپ‌ورد که پس از صعود به جام جهانی یک جشن ملی را برگزار کردند، صعود به جام جهانی با حضور یک سرورنی بومی روی نیمکت این تیم بود؛ این در حالی است که اکثریت بازیکنان حاضر در ترکیب کیپ‌ورد متولد این کشور نیستند. پدرو لبتائو بریتو ملقب به بویبستا، در جزایر بوا ویشتا متولد شده و تمام دوران مربیگری خود را در فوتبال کیپ‌ورد سپری کرده است و به شکلی غیرمنتظره، یکی از ۲۸ سرمربی حاضر در جام جهانی ۲۰۲۶ خواهد بود. او که در بین بازیکنان و مردم کیپ‌ورد محبوبیت بالایی دارد و معمار فوتبال نوین کیپ‌ورد محسوب می‌شود، با صعود به دو دوره جام ملت‌های آفریقا پس از قبول هدایت تیم ملی در سال ۲۰۲۰ تبدیل به یک چهره محبوب در این کشور شد و تصویر اسطوره‌ای خود را با رقم زدن صعود به جام جهانی ۲۰۲۶ تکمیل کرد. بویبستا در دوران بازی خود نیز سابقه ۱۱ بازی برای تیم ملی کیپ‌ورد را در کارنامه خود دارد.



## صدای بلند جزایری کوچک در فوتبال جهان

# کوسه‌های آبی در اقیانوس افتخار

پرتغال، فرانسه و هلند کیفیت تیم ملی را متحول کرد. مربیان پرتغالی نیز نقش مهمی در سازماندهی ساختار فنی این تیم داشتند. کیپ‌ورد کم‌کم از تیمی ناشناخته به رقیبی سرسخت برای بزرگان آفریقا تبدیل شد. یکی از نخستین نشانه‌های این پیشرفت، تساوی بدون گل مقابل پرتغال در سال ۲۰۱۰ بود؛ مسابقه‌ای که جهان فوتبال را شگفت‌زده کرد. آن زمان پرتغال در رده سوم جهان بود و کیپ‌ورد رتبه‌های بسیار پایین‌تر داشت، اما «کوسه‌های آبی» نشان دادند توان رقابت با بهترین‌ها را دارند.

### صعود تاریخی به جام ملت‌های آفریقا

بزرگ‌ترین جهش فوتبال کیپ‌ورد در مسیر جام ملت‌های آفریقا ۲۰۱۳ رقم خورد. این تیم در مرحله مقدماتی موفق شد کامرون قدرتمند را شکست دهد و برای نخستین بار به مهم‌ترین تورنمنت قاره راه پیدا کند؛ اتفاقی که در آفریقا یک شگفتی بزرگ محسوب می‌شد. کیپ‌ورد در نخستین حضورش فراتر از انتظار ظاهر شد. تساوی مقابل آفریقای جنوبی و مراکش، سپس پیروزی تاریخی برابر آنگولا، این تیم را راهی مرحله یک‌چهارم نهایی کرد. فوتبال منظم، جنگندگی بالا و اعتمادبه‌نفس در دهه ۲۰۰۰، ورود بازیکنان شاغل در لیگ‌های

فوتبال در این کشور بیشتر جنبه محلی و تفریحی داشت و امکانات حرفه‌ای چندانی وجود نداشت. فدراسیون فوتبال کیپ‌ورد در سال ۱۹۸۲ تشکیل شد و چند سال بعد به عضویت فیفا درآمد. با این حال، فاصله میان این تیم و قدرت‌های مجمع‌الجزایری کوچک با جمعیتی کمتر از ۶۰۰ هزار نفر، حالا به یکی از الهام‌بخش‌ترین داستان‌های فوتبال جهان تبدیل شده است، تیمی که با لقب «کوسه‌های آبی» نه تنها به جام جهانی ۲۰۲۶ رسید، بلکه ثابت کرد جغرافیا و جمعیت تعیین‌کننده بزرگی در فوتبال نیستند. تیم ملی کیپ‌ورد امروز نماد غرور ملی، هویت فرهنگی و رؤیای نسلی تازه از فوتبال‌بست‌های آفریقای است؛ کشوری که زمانی تنها برای سواحل زیبا و موسیقی مشهورش شناخته می‌شد، اکنون با فوتبال در کانون توجه جهان قرار گرفته است.

### فرخ حسابی

وقتی نام قدرت‌های فوتبال آفریقا به میان می‌آید، معمولاً ذهن‌ها به سوی کشورهای مانند مصر، نیجریه، سنگال یا مراکش می‌رود اما در سال‌های اخیر، کشوری کوچک در دل اقیانوس اطلس توانسته معادلات فوتبال قاره را بر هم بزند. کیپ‌ورد، مجمع‌الجزایری کوچک با جمعیتی کمتر از ۶۰۰ هزار نفر، حالا به یکی از الهام‌بخش‌ترین داستان‌های فوتبال جهان تبدیل شده است، تیمی که با لقب «کوسه‌های آبی» نه تنها به جام جهانی ۲۰۲۶ رسید، بلکه ثابت کرد جغرافیا و جمعیت تعیین‌کننده بزرگی در فوتبال نیستند. تیم ملی کیپ‌ورد امروز نماد غرور ملی، هویت فرهنگی و رؤیای نسلی تازه از فوتبال‌بست‌های آفریقای است؛ کشوری که زمانی تنها برای سواحل زیبا و موسیقی مشهورش شناخته می‌شد، اکنون با فوتبال در کانون توجه جهان قرار گرفته است.

### نسل مهاجران و تولد یک تیم متفاوت

بخش قابل توجهی از بازیکنان تیم ملی کیپ‌ورد در لیگ‌های اروپایی بازی می‌کنند و برخی حتی خارج از این کشور متولد شده‌اند. فوتبال کیپ‌ورد عملاً تلفیقی از فرهنگ آفریقای، سبک اروپایی و هویت جزیره‌ای است، ترکیبی که به این تیم شخصیت منحصره‌فردی داده است. در دهه ۲۰۰۰، ورود بازیکنان شاغل در لیگ‌های

فوتبال در این کشور بیشتر جنبه محلی و تفریحی داشت و امکانات حرفه‌ای چندانی وجود نداشت. فدراسیون فوتبال کیپ‌ورد در سال ۱۹۸۲ تشکیل شد و چند سال بعد به عضویت فیفا درآمد. با این حال، فاصله میان این تیم و قدرت‌های مجمع‌الجزایری کوچک با جمعیتی کمتر از ۶۰۰ هزار نفر، حالا به یکی از الهام‌بخش‌ترین داستان‌های فوتبال جهان تبدیل شده است، تیمی که با لقب «کوسه‌های آبی» نه تنها به جام جهانی ۲۰۲۶ رسید، بلکه ثابت کرد جغرافیا و جمعیت تعیین‌کننده بزرگی در فوتبال نیستند. تیم ملی کیپ‌ورد امروز نماد غرور ملی، هویت فرهنگی و رؤیای نسلی تازه از فوتبال‌بست‌های آفریقای است؛ کشوری که زمانی تنها برای سواحل زیبا و موسیقی مشهورش شناخته می‌شد، اکنون با فوتبال در کانون توجه جهان قرار گرفته است.

### آغاز راه از دل اقیانوس اطلس

کیپ‌ورد پس از استقلال از پرتغال در سال ۱۹۷۵، به تدریج تلاش کرد هویت فوتبالی مستقلی برای خود بسازد. نخستین بازی رسمی این تیم در سال ۱۹۷۸ مقابل گینه برگزار شد که با شکست یک بر صفر همراه بود. در آن دوران،

### سرزمین دود و باد و دریا

## کیپ‌ورد در آستانه یک عصر نوین



**محمد رضا رحیم پورا** جهان در آستانه آشنایی با کشوری است که شاید نامش را به ندرت شنیده باشد. کیپ‌ورد، مجمع‌الجزایری آتشفشانی در دل اقیانوس اطلس، پس از صعود تاریخی تیم ملی‌اش به جام جهانی ۲۰۲۶، بیش از پیش در کانون توجهات قرار گرفته است. این سرزمین تنها یک تیم فوتبال نیست، بلکه روایتی است از انطباق با سرنوشت، هنری از جنس آوازی و بازسازی خویشتن.

### تاریخ آتشین در آغوش اقیانوس

کیپ‌ورد، در ۵۰۰ کیلومتری غرب سواحل سنگال، با مساحتی حدود ۴۰۳ کیلومتر مربع، متشکل از ۱۰ جزیره اصلی است. تاریخ این سرزمین، مملو از آتش و گدازه‌های آتشفشان‌های باستانی است که جزایری را پدید آورده‌اند که از دور، دماغه‌ای سبز به نظر می‌رسند اما معنای واقعی کیپ‌ورد در تقاطع تاریخ استعمار پرتغال و فرهنگ آفریقای نهفته است. مهاجران و برده‌هایی از سودان، گینه و آنگولا در کنار اروپایی‌ها، فرهنگ منحصره‌فردی به نام کریولو (Creole) را پدید آوردند؛ زبانی که هنوز هم در کوچه‌های پرایای پایتخت به گوش می‌رسد.

### اقتصاد جزیره

کیپ‌ورد با جمعیتی حدود ۵۶۰ هزار نفر، همواره با خشکسالی و محدودیت منابع دست و پنجه نرم کرده است اما امروز اقتصاد این کشور بر پایه خدمات به ویژه گردشگری استوار است. طبق گزارش بانک توسعه آفریقا (African Development Bank)، کیپ‌ورد در سال ۲۰۲۴ رشد اقتصادی ۷.۳ درصدی را تجربه کرده است. صنعت گردشگری، کشتی‌سازی «استاندارد اند پور» (Standard & Poor's)، بیش از ۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد و سالانه بیش از ۱.۲ میلیون بازدیدکننده را جذب می‌کند. شهر سال (Sal) با سواحل طلایی و هتل‌های لوکسش، به بهشت توریست‌های اروپایی تبدیل شده است. با این حال، چالش اصلی این کشور کوچک، وابستگی بالای اقتصادی به جهان خارج و هزینه‌های بالای حمل و نقل بین جزیره‌ای است.

### پارهنه‌ای که جهان را تسخیر کرد

اگر یک چیز وجود داشته باشد که کیپ‌ورد را روی نقشه هنر جهانی بنشانند، بی‌تردید «مورنا» (Morna) و صدای خاک‌آلود «سزاریا اوروورا» (Cesária Évora) است. صدای سوخته و گریان‌وایی اولین بار موسیقی کیپ‌ورد را به گوش اروپا رساند و در نهایت باعث شد تا او برنده جایزه گرمی شود. موسیقی مورنا، قطعه‌ای در سوگ دل‌تنگی، مهاجرت و عشق، عمیق‌ترین زخم‌های تاریخ این مردم آوازه را روایت می‌کند.

### کوسه‌های آبی که رؤیا را شکار کردند

تیم ملی کیپ‌ورد با نام مستعار «کوسه‌های آبی»



تیم ملی کیپ‌ورد با مستعار «کوسه‌های آبی» حماسه‌ای بی سابقه رقم زد. آنها با پیروزی قاطع سه بر صفر برابر اسواتینی، پس از ایسلند تبدیل به دومین کشور کوچک تاریخ شدند که به جام جهانی می‌رسند. این تیم که روزگاری دور از انتظار بود، امروز بخشی از سیاست توسعه فوتبال و الهام‌بخش ماجراجویی نسل جدید است.



حماسه‌ای بی سابقه رقم زد. آنها با پیروزی قاطع سه بر صفر برابر اسواتینی، پس از ایسلند تبدیل به دومین کشور کوچک تاریخ شدند که به جام جهانی می‌رسند. این تیم که روزگاری دور از انتظار بود، امروز بخشی از سیاست توسعه فوتبال و الهام‌بخش ماجراجویی نسل جدید است.

### آینده‌ای روشن در افق

صعود تیم ملی کیپ‌ورد به جام جهانی، فرصتی بی نظیر برای معرفی این کشور به جهان است. کیپ‌ورد، با وجود چالش‌های فراوان، با تکیه بر فرهنگ غنی، ظرفیت‌های گردشگری و عزم مردمانش، در آستانه یک عصر نوین قرار دارد. دفعه بعد که پیراهن آبی کیپ‌ورد را در کنار بهترین‌های جهان دیدید، بدانید که پشت هر پاس، طنبن صدای سزاریا با آن ترانه «سودا» (Sodade) نهفته است؛ سرزمینی که با پاهای برهنه در دل اقیانوس، آواز مبارزه و صلح سر می‌دهد.

